

KOMENTAR

INDUSTRIJA

Industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine u mjesecu julu/srpnju 2010. godine u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2005. godine veća je za 29,5%, a u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2009. godine veća je za 3,4%, u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca prošle godine manja je za 3,3%, dok je u odnosu na juni/lipanj ove godine veća za 1,2%.

Ukupna industrijska proizvodnja u periodu januar/siječanj-juli/srpanj 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine, veća je za 1,6%, u području Vađenje ruda i kamena manja je za 8,7 %, u području Prerađivačka industrija veća je za 4,4% i u području Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, gasom i vodom veća je za 0,6%.

Prema glavnim industrijskim grupacijama industrijskih proizvoda u periodu januar/siječanj-juli/srpanj 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine, proizvodnja bilježi povećanje intermedijarnih proizvoda, osim energije za 3,4%, trajnih proizvoda za široku potrošnju za 42,3% i netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,4%, dok je zabilježeno smanjenje energije za 1,6% i kapitalnih proizvoda za 14,4%.

POLJOPRIVREDA

U drugom tromjesečju 2010. godine neto težina zaklanih goveda umanjena je za 6,8%, težina ovaca uvećana je za 51,2%, kod svinja uvećana je za 17,0%, a kod peradi za 49,0%, u odnosu na isti period 2009. godine.

U periodu januar/siječanj - juni/lipanj 2010. godine neto težina zaklanih goveda umanjena je za 13,5%, neto težina ovaca uvećana je za 31,1%, kod svinja uvećana je za 21,8%, i peradi za 24,1%, u odnosu na isti period 2009. godine.

ŠUMARSTVO

Ukupna proizvodnja šumskih sortimenata u periodu I-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine veća je za 48.000 m³ ili 6,6%.

Proizvodnja sortimenata od četinara/četinjača je veća za 29.000 m³ (8,8 %) dok je proizvodnja sortimenata od lišćara/listača veća za 20.000 m³ (5,0%).

Ukupna prodaja šumskih sortimenata u periodu I-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. veća je za 95.000 m³ ili 14,7%.

COMENTARY

INDUSTRY

Industrial production in the Federation of Bosnia and Herzegovina in July 2010 rose by 29,5% in relation to the average monthly production of 2005, in relation to the average monthly production of 2009 rose by 3,4%, and less for 3,3% in relation to July 2009, and rose by 1,2% in relation to June 2010.

Total industrial production in period January – July 2010 in relation to same period 2009 rose by 1,6%, industrial production in field of Mining and quarrying less for 8,7%, , Manufacturing industry rose by 4,4%, Electricity, gas and water supply rose by 0,6%.

Viewed according to main industrial grouping in period January - July 2010 in relation to same period 2009 increase in production was posted at durable consumer goods for 42,3%, goods, intermediate goods except energy for 3,4%, non-durable consumer goods for 0,4%. decline in production was posted at capital goods for 14,4% and energy for 1,6%..

AGRICULTURE

In the second quarter in 2010 the net weight of slaughtered cattle increased by 6,8 %, weight of sheep increased by 51,2%, and pigs increased by 17,0%, and poultry by 49,0%, in relation to the same period of 2010.

In period January – June 2010 year net weight of slaughtered cattle decreased by 13,5%, weight of sheep increased by 31,1%, and pigs increased by 21,8%, and poultry increased by 24,1%, in relation to the same period of 2009.

FORESTRY

The total production of forestry assortments in period I-VI 2010 rose for 48.000 m³ (6,6%) in relation to same period of 2009.

Production of assortments of coniferous rose for 29.000 m³ (8,8%), while the production assortments of broadleaves rose for 20.000 m³ (5,0%).

The total sale of forestry assortments in period I-VI 2010 rose for 95.000 m³ (14,7%) in relation to same period of 2009.

Prodaja sortimenata od četinara/četinjača veća je za 70.000 m³ (26,3%), dok je prodaja sortimenata od lišćara/listača veća za 25.000 m³ (6,6 %).

Sale of assortments of coniferous rose for 70.000 m³ (26,3%), while sale assortments of broadleaves rose for 25.000 m³ (6,6%).

GRAĐEVINARSTVO

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u mjesecu junu/lipanju 2010. godine u odnosu na prosječnu vrijednost prošle godine manja je za 6,9 %, dok je u odnosu na isti mjesec prošle godine manja za 16,7 %.

CONSTRUCTION

Total value of completed construction projects in month June 2010 in relation to average value completed construction projects in 2009 less for 6,9% while in relation to same month of 2009 less for 16,7%.

U mjesecu junu/lipanju 2010. ukupni izvršeni građevinski radovi iznose 242.182.000 KM, a od toga na objekte visokogradnje odnosi se 51,8 % izvršenih radova, a na objekte niskogradnje 48,2 %.

In June 2010 the total value completed construction works amount 242.182.000 KM, of which 51,8% related to building, and 48,2 % civil engineering works,

U mjesecu junu/lipanju 2010. na objekte novogradnje odnosi se 55,2 % izvršenih radova, a na rekonstrukcije, popravke i održavanje postojećih građevina 44,8 %.

In June 2010 55,2% of completed projects related to newly – built buildings 44,8% to reconstruction, meaintenance and repair works of existing buildings.

Izvršeni efektivni sati u mjesecu junu/lipanju 2010. godine iznose 1.449.509, od toga na objektima visokogradnje 50,3 %, a na objektima niskogradnje 49,7%.

The realized efective hours in June 2010 was 1.449.509 Share was following: bildings 50,3% and for civil engineering works 49,7 %.

Broj radnika u mjesecu junu/lipanju 2010. godine iznosi 9.686, od toga na objektima visokogradnje 51,2 %, a na objektima niskogradnje 48,8 %.

The number of workers in June 2010 was 9.686 of which the buildings 51,2% and on the civil engineering works 48,8 %

Prosječna cijena stanova, završenih u prvom polugodištu 2010. je formirana na bazi izvještaja za 564 stana. Ona iznosi 1.455 KM po kvadratnom metru stambene površine, i manja je za 13,8 % u odnosu na isti period prethodne godine.

The average price of dwellings completed in the first half of 2010 was formed on the basis of reports for 564 dwellings. It amounted to 1455 KM per square meter of floor area, which is 13,8 % less than in the corresponding period of 2009.

Prosječni troškovi gradnje učestvuju sa 80,1 % od ukupne prosječne cijene i za 3,7 % su manji u odnosu na isti period prethodne godine.

Average construction costs represented 80,1 % of the total average price and were 3,7 % less than in the corresponding period of 2009.

Prosječna cijena stanova u gradnji, koji su se počeli graditi između 1. januara/siječnja i 30. juna/lipnja 2010, je formirana na bazi izvještaja za 644 stana. Ona iznosi 1.590 KM po kvadratnom metru stambene površine, što je za 3,1 % više nego u istom periodu prethodne godine.

The average price of dwellings under construction whose construction started between 1 January and 30 June 2010, was calculated on the basis of reports for 644 dwellings. It amounted to 1590 KM per square meter of floor area, which is 3,1 % more than in the corresponding period of 2009.

Prosječni troškovi gradnje učestvuju sa 77,5 % od ukupne prosječne cijene i za 11,6 % su viši u odnosu na isti period prethodne godine.

Average construction costs represented 77,5 % of the total average price and were 11,6 % more than in the corresponding period of 2009.

Vrijednost ugovorenih građevinskih radova u inozemstvu za prvih šest mjeseci 2010 godine povećala se za 13,5% u odnosu na isti period 2009 godine. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inozemstvu za prvih šest mjeseca 2010. godine manja je za 28,0% u odnosu na isti period 2009. godine.

In comparasion with the first six months of 2010, in the first six months of 2009 the value of contracts abroad more by 13,5 %, and the value of construction put in place less for 28,0%.

Od ukupne vrijednosti izvršenih radova u inozemstvu u prvih šest mjeseci 2010 godine, najveći dio odnosi se na zemlje Afrike i to 66,2 %.

The most part of completed projects in abroad in the first six months of 2010, refer to countries of Africa 66,2 %.

Udio objekata visokogradnje u ukupno izvršenim građevinskim radovima iznosi 33,2 %, a udio objekata niskogradnje iznosi 66,8 %.

Viewed according to types of works in completed construction projects, building construction shared 33,2 %, civil engineering shared 66,8 %.

PRIJEVOZ, SKLADIŠTENJE I TELEKOMUNIKACIJE

TRANSPORT, STORAGE AND TELECOMMUNICATION

U željezničkom putničkom prijevozu u periodu IV-VI 2010. godine prevezeno je ukupno 130.000 putnika i ostvareno 8.858.000 putničkih kilometara, što je u odnosu na isti period 2009. godine više za 8,3% prevezenih putnika, a ostvareni putnički kilometri veći su za 1,1%.

The total number of passengers transported in rail transport in period April – June 2010 was 130,000 passengers and 8,858,000 passenger – kilometres realised, in relation to same period 2009 it is rose by 8.3% in transported passengers, while the number of passenger - kilometres rose by 1.1 %.

Od toga, u unutrašnjem putničkom prijevozu broj prevezenih putnika veći je za 9,3%, a ostvareni putnički kilometri veći su za 0,3% u odnosu na isti period 2009. godine.

Of which, number of passengers in the national passenger transport rose by 9.3% and realized passenger - kilometers rose by 0.3% in relation to same period 2009.

U međunarodnom putničkom prijevozu broj prevezenih putnika je nepromjenjen, a ostvareni putnički kilometri veći su za 5,0% u odnosu na isti period 2009. godine.

Number of passengers in international passenger transport has not been changed and realized passenger – kilometres rose by 5.0% in relation to same period 2009.

U željezničkom teretnom prijevozu u periodu IV-VI 2010. godine prevezeno je 1.886.000 tona robe, a ostvareno 218.775.000 tonskih kilometara, što je u odnosu na isti period 2009. godine veće za 18,8% tona prevezene robe i veće za 53,1% tonskih kilometara.

In freight rail transport in April – June 2010 transported 1,886,000 tonnes of goods and 218,775,000 tonne – kilometres realised. Realised transported of goods rose by 18.8 % and rose by 53.1 % in tonne – kilometres in relation to same period 2009.

Od toga, u unutrašnjem teretnom prijevozu prevezeno je manje za 1,6% tona robe, a ostvareni tonski kilometri veći su za 24,5% u odnosu na isti period 2009. godine.

Of which, number of transported tonnes of goods in national freight transport less for 1.6% and realized tonne – kilometres rose by 24.5% in relation to same period 2009.

U međunarodnom teretnom prijevozu prevezeno je više za 72,4% tona robe, a ostvareni tonski kilometri veći su za 76,3% u odnosu na isti period 2009. godine.

Number of transported tonnes of goods in international freight transport rose by 72.4% and realized tonne – kilometres rose by 76.3% in relation to same period 2009.

U aerodromskim/zračnim lukama u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine promet aviona/zrakoplova manji je za 4,1%.

Aircraft traffic at airport in period April - June 2010 less for 4.1% in relation to same period of last year.

U aerodromskim/zračnim lukama u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine promet putnika veći je za 7,9%.

Passengers turnover at airport in period April - June 2010 rose by 7.9% in relation to same period of last year.

U aerodromskim/zračnim lukama u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine promet tereta manji je za 3,7%.

Freight turnover at airport in period April - June 2010 less for 3.7% in relation to same period of last year.

Obim PTT usluga kod pismonosnih pošiljki u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine veći je za 0,3%.

The volume of the postal services at letters mail in period April – June 2010 rose by 0.3% in relation to same period of 2009.

Fiksni telefonski razgovori u minutama u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine manji su za 17,1%.

Number of telephone calls by fixed telephones in period April – June 2010 less for 17.1% in relation to same period of 2009.

Mobilni telefonski razgovori u minutama u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine veći su za 3,0%.

Number of telephone calls by mobitel in period April - June 2010 rose by 3.0% in relation same period of last year.

Internet-trajanje konekcije u minutama u periodu IV-VI 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine manje je za 63,2%, a **broj poslatih SMS poruka** manji je za 9,3%.

Internet – minutes of connection in period April – June 2010 in relation to same period 2009 less for 63.2%, and number a SMS messages less for 9.3%.

UNUTRAŠNJA/UNUTARNJA TRGOVINA

HOME TRADE

Trgovina na malo

Retail trade

U toku mjeseca augusta/kolovoza 2010. godine izvršena je korekcija prethodnih podataka trgovine na malo za period januar/siječanj-juni/srpanj 2010. godine, tako da je došlo do povećanja ukupnog prometa bez PDV-a sa 278.449 hilj./tis. KM na 279.058 hilj./tis. KM. Promet u trgovini na malo sa PDV-om povećan je sa 524.502 hilj./tis. KM na 526.372 hilj./tis. KM.

During August 2010 we corrected preliminary retail trade data for the period from January to June 2010. Total value (VAT excluded) increased from 278,449 thousand KM to 279,058 thousand KM. Value in retail trade (included VAT) increased from 524,502 thousand KM 526,372 thousand KM.

Za mjesec juni/srpanj ovim istraživanjem su obuhvaćena 1.834 poslovna subjekta.

This survey covers 1,834 enterprises in June 2010.

Ukupan promet u trgovini na malo sa uključenim PDV-om u junu/srpnju 2010. ostvaren je u vrijednosti od 526.372 hilj./tis. KM, što je za 3,2% više nego u prethodnom mjesecu, odnosno za 4,6% više nego istog mjeseca prethodne godine.

Total value of retail trade in June 2010 (VAT including) is 526,372 thousand KM, 3,2% more then in previous month and 4,6% more then in June 2009.

U ukupno ostvarenom prometu u trgovini na malo učešće poslovnih subjekata registriranih u ostalim djelatnostima tj. djelatnostima izvan trgovine na malo iznosi 265.725 hilj./tis. KM. ili 50,5%.

The share of enterprises in other activities is 265,725 thousand KM or 50.5% of total retail turnover.

Ukupan promet bez PDV-a u junu/srpnju 2010. iznosi 279.058 hilj./tis. KM.

Total value (VAT excluded) in June 2010 is 279,058 thousand KM.

Promet od ostalih djelatnosti bez PDV-a poslovnih subjekata registriranih u trgovini na malo ostvaren u junu/srpnju 2010. godine iznosi 55.950 hilj./tis. KM.

Value in other activities (VAT excluded) in June 2010 is 55,950 thousand KM.

Posmatrano prema pretežnoj djelatnosti poslovnog subjekta najveće učešće u prometu od trgovine na malo u junu/srpnju 2010. godine ostvareno je u sljedećim djelatnostima: 52.1 KD-a (Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama/prodavaonicama) u vrijednosti od 103.353 hilj./tis. KM ili 19,6% od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim 50.500 KD (Trgovina na malo gorivima i mazivima) u vrijednosti od 64.517 hilj./tis. KM ili 12,3 % i 52.4 KD (Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama/prodavaonicama) u vrijednosti od 41.430 hilj./tis. KM ili 7,9%.

According to prevailing activity of enterprises greatest value of retail trade in June 2010 realized in following activities: Retail sale in non-specialized stores 103,353 thousand KM or 19.6% in total sale; Retail sale of fuels 64,517 thousand KM or 12.3% and Other retail sale of new goods in specijalized stores 41,430 thousand KM or 7.9%.

Posmatrano po trgovačkim strukama najveći promet od trgovine na malo u junu/srpnju 2010. godine ostvaren je po grupama kako slijedi: Nespecijalizirane prodavnice/prodavaonice živežnim namirnicama 170.040 hilj./tis. KM ili 32,3 % od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim Motorna goriva i maziva 116.287 hilj./tis. KM ili 22,1 % i Željezna roba, boje, staklo i ostali građevinski materijal 41.605 hilj./tis. KM ili 7,9%. Učešće svih ostalih grupa u ukupnom prometu od trgovine na malo je 37,7%.

According to branches the greatest values of retail trade in June 2010 were in following groups: Non-specialized stores of food in value 170,040 thousand KM or 32.3% of total sale, Automotive fuel 116,287 thousand KM or 22.1%, and Basic metal goods, products for construction, glass 41,605 thousand KM or 7.9%. The share of all other groups in total retail sale was 37.7%.

Navedeni podaci odnose se na poslovne subjekte Federacije BiH čije su jedinice u sastavu locirane na teritoriji Federacije BiH.

These data related to enterprises and their units located in Federation B&H.

Poslovni subjekti Federacije BiH čije se jedinice u sastavu nalaze na teritoriji Republike Srpske (57 jedinica), u periodu 1.1. – 30.6. 2010. godine ostvarile su vrijednost prometa u trgovini na malo uključujući PDV od 172.044 hilj./tis. KM.

Business entities of Federation B&H with units located in RS (57 units), in period 1.1. – 30.6. 2010 realized value of retail trade (VAT included) in amount of 172,044 thousand KM.

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama, juni/lipanj 2010. godine

Sale of agriculture products at outdoor markets in June 2010

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama / tržnicama u junu/lipnju 2010. godine iznosi 4.451.410 KM, što predstavlja smanjenje prodaje za 160.857 KM ili za 3,5% u odnosu na juni/lipanj prethodne godine.

Value of sale agriculture products at outdoor markets in June 2010 was 4.451.410 KM, which represents decrease of sale in amount of 160 857 KM or 3,5% in relation to June last year.

U junu/lipnju 2010. godine učešće u ukupnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama posmatrano po grupama proizvoda je sljedeće: Povrće 36,2%, Voće 23,7%, Mlijeko i mliječni proizvodi 16,1%, Ostali proizvodi 11,7%, Perad i jaja 7,2%, Med 2,7%, Žita i proizvodi od žita 1,9%, Riba 0,4% Drvo 0,1%.

In June 2010 share in total sale of agriculture products at outdoor markets, grouped to products is as follows: Vegetable 36,2%, Fruit 23,7%, Milk and dairy products 16,1%, Other products 11,7%, Poultry and eggs 7,2%, Honey 2,7%, Cereals and cereals products 1,9%, Fish 0,4%, Wood 0,1%.

Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda, juni/lipanj 2010. godine

Sale and purchase of agriculture products in June 2010

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga i otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u junu/lipnju 2010. godine iznosi 13.889.087 KM što je u poređenju sa junom/lipnjem prethodne godine više za 596.971 ili za 4,5%.

The total value of sale agricultural products by own production of agricultural companies and agricultural cooperatives and purchase of agriculture products from individual agriculture producers in June 2010 came to 13 889 087 KM, what in comparison with June of last year, represent increase for 596 971 KM or 4,5 %.

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga u junu/lipnju 2010. godine iznosi 7.478.961 KM, što je u poređenju sa junom/lipnjem prethodne godine više za 793.947 KM ili za 11,9%.

The total value of sale agriculture products by companies and agricultural cooperatives in June 2010 amounts to 7 478 961 KM, what in relation to June of last year represent increase for 793 947 KM or 11,9 %.

Ukupna vrijednost otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u junu/lipnju 2010. godine iznosi 6.410.126 KM, što je u poređenju sa junom/lipnjem prethodne godine manje za 196.976 KM ili za 3,0%.

The total value of purchase agriculture products by individual agricultural producers in June 2010 amounts to 6 410 126 KM, what in comparison with June last year represent decrease for 196 976 KM or 3,0 %.

VANJSKA TRGOVINA

FOREIGN TRADE

Federacija BiH je u periodu I-VI 2010. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 2.246.840 hilj./tis. KM, što je za 32,2% više u odnosu na isti period prethodne godine. Vrijednost izvoza za juni/lipanj 2010. iznosi 426.244 hilj./tis. KM, što je za 41,3% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a 4,5% više u odnosu na maj/svibanj 2010.

Total exports of Federation of Bosnia & Herzegovina was 2,246,840 thousands of KM in period January-June 2010, which is 33.2% more than in the same period in 2009. Total value of exports in June 2010 is 426,244 thousands of KM, which is 41.3% more than in the same month in 2009 and 4.5% more than in May 2010.

Uvoz Federacije BiH u periodu I-VI 2010. iznosio je 4.112.624 hilj./tis. KM, što je za 3,3% više u odnosu na isti period prethodne godine.

U junu/lipnju 2010. ostvaren je uvoz u vrijednosti 775.803 hilj./tis. KM, što je za 9,9% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a 2,2% više u odnosu na maj/svibanj 2010.

U periodu I-VI 2010. izvoz je u prosjeku svaki mjesec rastao za 8,2%, a uvoz je u prosjeku svaki mjesec rastao za 10,1%.

Trgovinski deficit Federacije BiH za period I-VI 2010. iznosi 1.865.784 hilj./tis. KM.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom Federacije BiH za period I-VI 2010. je 54,6% i viši je za 11,9% u odnosu na isti period prethodne godine kada je pokrivenost iznosila 42,7%, odnosno viši za 0,1% u odnosu na period I-V 2010., kada je pokrivenost iznosila 54,5%.

Učešće Federacije BiH u ukupnom izvozu Bosne i Hercegovine za period I-VI 2010. je 66,5%, a u ukupnom uvozu 66,0%.

Prema KD-u, najveća vrijednost izvoza u periodu I-VI 2010. ostvarena je u području D "Prerađivačka industrija" u vrijednosti 2.070.759 hilj./tis. KM, što iznosi 92,2% ukupnog izvoza. Najveća vrijednost u uvozu 3.581.777 hilj./tis. KM ostvarena je u području D "Prerađivačka industrija", što iznosi 87,1% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, najveće učešće u izvozu za isti period ostvareno je u sektoru 6 "Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po vrsti sirovina" sa vrijednošću 647.002 hilj./tis. KM, što je 28,8% ukupnog izvoza. Najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 6 "Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po vrsti sirovina" sa vrijednošću 879.598 hilj./tis. KM, što je 21,4% ukupnog uvoza.

Prema BEC-u, najveća vrijednost izvoza u periodu I-VI 2010. ostvarena je u kategoriji 2 "Industrijski materijali" u vrijednosti 1.173.401 hilj./tis. KM, što iznosi 52,2% ukupnog izvoza. Najveća vrijednost u uvozu ostvarena je u kategoriji 2 "Industrijski materijali" u vrijednosti 1.315.380 hilj./tis. KM, što iznosi 32,0% ukupnog uvoza.

U periodu I-VI 2010. najviše se izvozilo u: Njemačku 425.853 hilj./tis. KM ili 19,0% ukupnog izvoza, Hrvatsku 345.300 hilj./tis. KM ili 15,4% i Italiju 280.499 hilj./tis. KM ili 12,5% ukupnog izvoza.

Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 1.195.188 hilj./tis. KM ili 53,2% ukupnog izvoza.

U istom periodu najviše se uvozilo iz: Hrvatske 757.742 hilj./tis. KM ili 18,4% ukupnog uvoza, Njemačke 509.559 hilj./tis. KM ili 12,4% i Italije 387.328 hilj./tis. KM ili 9,4% ukupnog uvoza.

Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 2.457.995 hilj./tis. KM ili 59,8% ukupnog uvoza.

Posmatrano po statističkim procedurama, što se tiče izvoza na prvom mjestu je redovan izvoz s učešćem 52,9% od ukupnog izvoza, a kad je u pitanju uvoz najveće učešće ostvareno je po proceduri "redovan uvoz" što je 84,6% od

Total imports of Federation of Bosnia & Herzegovina in period January-June 2010 was 4,112,624 thousands of KM, which is 3.3% more than in the same period in 2009.

Total imports of Federation of Bosnia & Herzegovina in June 2010 was 775,803 thousands of KM, which is 9.9% more than in the same month in 2009 and 2.2% more than in May 2010.

In period January-June 2010 average growth in exports is 8.2% and average growth in imports is 10.1%.

Trade deficit of the Federation of B&H for period January-June 2010 is 1,865,784 thousands of KM.

The exports/imports ratio of the Federation of B&H was 54.6% in period January-June 2010. This is 11.9% more than in the same period in 2009 when ratio was 42.7% and 0.1% more than in period January-May 2010 when ratio was 54.5%.

In period January-June 2010 the Federation of B&H shared 66.5% in total exports of B&H. The share in total B&H imports was 66.0%.

In period January-June 2010 the biggest share in exports had section D NACE "Manufacturing" with the value 2,070,759 thousands KM, and with 92.2% share in total exports. The biggest share in imports had section D NACE "Manufacturing" with the value 3,581,777 thousands KM, and with 87.1% share in total imports.

In the same period the biggest share in exports had section 6 SITC "Industrial products, classified primarily by raw material" with the value 647,002 thousands KM, and with 28.8% share in total exports.

The biggest share in imports had section 6 SITC "Industrial products, classified primarily by raw material" with the value 879,598 thousands KM, and with 21.4% share in total imports.

According to BEC, the biggest share in exports for period January-June 2010 had category 2 "Industrial supplies" with the value 1,173,401 thousands KM, and with 52.2% share in total exports. The biggest share in imports had category 2 "Industrial supplies" with the value 1,315,380 thousands KM, and with 32.0% share in total imports.

In period January-June 2010 top 3 countries in exports were: Germany 425,853 thousands KM or 19.0% share in total exports, Croatia 345,300 thousands KM or 15.4% share and Italy 280,499 thousands KM or 12.5% share.

Exports to all other countries was 1,195,188 thousands KM or 53.2% share in total exports.

Top 3 countries in imports were: Croatia 757,742 thousands KM or 18.4% share in total imports; Germany 509,559 thousands KM or 12.4% share and Italy 387,328 thousands KM or 9.4% share.

Imports from all other countries was 2,457,995 thousands KM or 59.8% share in total imports.

According to statistical procedures, in exports the biggest share had normal exports with 52.9% of total exports. In imports the biggest share had normal imports with 84.6% of total imports.

ukupne vrijednosti uvoza.

TURIZAM

Smještajni kapaciteti tj. broj ležaja u junu/lipnju 2010. godine iznose 16.181 i veći su za 4,9% u odnosu na juni/lipanj 2009. godine.

Bruto iskorištenost kapaciteta na području Federacije BiH, u mjesecu junu/lipnju 2010. godine iznosila je 18,2%.

Ukupan broj dolazaka turista u junu/lipnju 2010. godine iznosi 42.287 i veći je za 27,7% u odnosu na juni/lipanj 2009. godine.

Ukupan broj noćenja turista u junu/lipnju 2010. godine iznosi 88.379 i veći je za 23,4% u odnosu na juni/lipanj 2009. godine. U ukupno ostvarenom broju noćenja učešće domaćih turista je 32,4%, a stranih turista 67,6%.

U ukupnom broju noćenja stranih turista u junu/lipnju 2010. godine, najveće učešće prema zemlji prebivališta, ostvarili su turisti iz sljedećih država: Turska 14,4%, Hrvatska 11,8%, Slovenija 7,8%, Poljska 7,6%, Francuska 7,3%.

Što se tiče dužine boravka stranih turista u našoj zemlji, na prvom mjestu je: Irska sa prosječnim zadržavanjem od 5,4 dana, slijedi Egipat sa 3,4 dana, Francuska sa 3,2 dana, Belgija i Saudijska Arabija sa po 3 dana.

ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

Ukupan broj zaposlenih prema kadrovskoj evidenciji u mjesecu junu/lipnju 2010. godine na području Federacije BiH je 423.875 osoba, što predstavlja smanjenja broja zaposlenih za 0,03% u odnosu na maj/svibanj 2010.godine. U poređenju sa godišnjim prosjekom broja zaposlenih u 2009. godini na području Federacije BiH došlo je do smanjenja broja zaposlenih za 0,6%.

Krajem juna/lipnja 2010.godine u Federaciji Bosne i Hercegovine na evidencijama službi za zapošljavanje bilo je 357.781 nezaposlenih osoba, što predstavlja povećanje za 2.177 osoba ili 0,6% u odnosu na maj/svibanj 2010.godine.

Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih u junu/lipnju 2010.godine bila je: VSS 12.949 ili 3,6%, VŠS 4.520 ili 1,3%, SSS 83.703 ili 23,4 %, VKV 2.241 ili 0,6%, KV 124.425 ili 34,8 %, NKV 117.922 ili 33,0 %, PKV 11.183 ili 3,1% i NSS 838 ili 0,2%.

Učešće stručnih osoba u ukupnom broju registriranih nezaposlenih je 227.838 ili 63,7% a nestručnih 129.943 ili 36,3%.

TOURISM

Accommodation capacities (number of beds) was 16.181 in June 2010, what is 4,9% more in relation to the same month of the last year.

Gross rate of utilisation of bed places was 18,2% in June 2010.

Total number of tourist arrivals was 42.287 what is 27,7% more in relation to the same month of the last year.

Total number of tourist overnight stays was 88.379, what is 23,4% more in relation to the same month of the last year. Domestic tourist's share of total number of overnight's stays was 32,4 % and foreign tourist's share was 67,6%.

According to the country of residence, the highest share of total number of overnights stays in June 2010 have realised tourists from the following countries: Turkey 14,4%, Croatia 11,8%, Slovenia 7,8%, Poland 7,6% and France 7,3%.

Regarding the average detention of foreign tourist's stays in our country, on the first place comes Ireland with average stay of 5,4 day, then Egypt with 3,4 days, France with 3,2 days, Belgium and Saudi Arabia with 3 days for each.

EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

The total number of employed persons in June 2010. in the area of the Federation B&H came to 423,875. In relation to the previous month it fell by 0. 03%. In comparision with the annual average number of employed persons in 2009. year in the area of the Federation B&H, it fell by 0.6%.

According to Unemployment Service data there were 357,781 registered unemployed persons at the end of June 2010. in the Federation B&H. In relation to the previous month it rose by 2177persons or by 0.6.

Breakdown of jobseekers by level of qualification is as follows: university-level specialist's training 12,949 or 3.6%; advanced specialist's training 4,520 or 1.3%; intermediate specialist's training 83,703 or 23.4%; highly skilled workers 2,241 or 0.6%; skilled workers 124,425 or 34,8%; unqualified workers 117,922 or 33.0%; semi -skilled workers 11,183 or 3.1% and low skilled workers 838r 0.2%.

Jobseekers are classified by skill level: 227,838 or 63.7% are refered to as expert persons and 129,943 or 36.3% referred to as unskilled persons.

Krajem juna/lipnja 2010. godine poslovni subjekti iskazali su potrebe za 1.299 radnika, tako da na jednu prijavu potreba za radnicima u mjesecu junu/lipnju 2010. dolazi 275 radnik koji traže zaposlenje.

At the end of June 2010. organizations and employers stated needs for 1,299 workers, so that one job offering is available for every 275 worker seeking a job.

PLAĆA

WAGE

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za juni/lipanj 2010. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 802,32 KM.

The average net wage in June 2010. in the Federation B&H came to 802.32KM.

U toku mjeseca juna/lipnja 2010. godine došlo je do smanjenja prosječne mjesečne isplaćene neto plaće za 0,01%.

In the course of June 2010. the average net wage decreased by 0.01%.

U periodu IV 2010. – VI 2010. godine prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosi 803,25 KM. U odnosu na isti period prethodne godine došlo je do porasta prosječne mjesečne isplaćene neto plaće za 1,4%.

In the period between IV 2010. – VI 2010. the average net wage came to 803.25 KM.. In comparision to the same period of the last year it increased by 1.4%.

Prosječna mjesečna isplaćena bruto plaća po zaposlenom za juni/lipanj 2010. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 1.219,87 KM.

The average gross wage in June 2010. in the Federation B&H came to 1,219.87 KM.

PENZIJE/MIROVINE

PENSION

U Federaciji BiH za mjesec juni/lipanj 2010. godine penzije/mirovine su isplaćene za 362.989 penzionera/umirovljenika.

Payment pensions in June 2010. in Federation B&H were for 362,989 pensioners.

Visina isplaćenih penzija/mirovina za mjesec juni/lipanj 2010. godine je sljedeća:

The level of payment pension in June 2010. was as follows:

Prosječna isplaćena penzija/mirovina iznosi	341,41 KM
Najniža isplaćena penzija/mirovina iznosi	296,36 KM
Zajamčena penzija/mirovina iznosi	395,14 KM
Najviša isplaćena penzija/mirovina	1.975,71 KM

<i>Average payment pension</i>	<i>341.41 KM</i>
<i>The lowest payment pension</i>	<i>296.36 KM</i>
<i>Guarantee amount of pension</i>	<i>395.14 KM</i>
<i>The highest payment pension</i>	<i>1,975.71 KM</i>

Podaci o penzijama/mirovinama preuzeti su od Federalnog zavoda MIO-PIO.

Data picked up from Federal pension fund.

CIJENE

PRICES

Indeksi potrošačkih cijena

The consumer price index

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu/srpnju 2010. godine nije se mijenjao u odnosu na prethodni mjesec.

The consumer price index in July 2010 is not changed in relation to the previous month.

Posmatrano po odjeljcima COICOP klasifikacije (Classification of Individual Consumption by Purpose), rast cijena registrovan je u odjeljku Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće za 0,4% i Restorani i hoteli za 0,1%.

Viewed by divisions COICOP clasification, the price index is rose by 0,4% in Furniture, household equipment and routine maintenance of the house division and by 0,1% in Restaurants and hotels division.

U odjeljku Odjeća i obuća cijene su niže za 0,5%, Zdravstvo za 0,3% i Ostala dobra i usluge za 0,1%.

Index is less: by 0,5% in Clothing and footwear division, by 0,3% in Health division and by 0,1% in Miscellaneous

U ostalim odjeljcima cijene se nisu mijenjale u ovom mjesecu.

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu/srpnju 2010. godine je viši za 1,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine i za 0,9% u odnosu na decembar 2009. godine.

Za sedam mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine ukupan indeks potrošačkih cijena je viši za 1,5%, a u posljednjih dvanaest u odnosu na prethodnih dvanaest mjeseci za 0,3%.

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu/srpnju 2010. godine je viši za 1,3% u odnosu na prosjek 2009. godine, a u odnosu na prosjek 2005. godine viši je za 17,3%.

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u julu/srpnju 2010. godine niži je za 0,2% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama indeks cijena kapitalnih proizvoda niži je za 0,5%, a energije i intermedijarnih proizvoda osim energije za 0,3%.

Rast indeksa cijena registriran je kod trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,5%.

U grupaciji netrajni proizvodi za široku potrošnju indeks cijena se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Posmatrano prema područjima KD-a, indeks cijena je niži u području Vađenja ruda i kamena za 0,4%, a u području Prerađivačke industrije za 0,2%.

U području Proizvodnje i Snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, gasom/plinom i vodom indeks cijena se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Posmatrano po oblastima, rast indeksa cijena je registriran kod Proizvodnje električnih mašina/strojeva i aparata, d.n. za 4,5%, Štavljena i obrade kože; proizvodnje kofera, ručnih torbi, sedlarskih i saračkih proizvoda i obuće, Proizvodnje namještaja, ostale prerađivačke industrije, d.n. za 0,5%, Proizvodnje mašina/strojeva i uređaja d.n. za 0,3%, Proizvodnje prehrambenih proizvoda i pića i Proizvodnje celuloze, papira i proizvoda od papira za 0,1%.

Pad indeksa cijena je registriran kod Proizvodnje kancelarijskih/uredskih mašina/strojeva i računara (kompjutera) za 6,8%, Proizvodnje proizvoda od gume i plastičnih masa za 3,5%, Proizvodnje koksa, derivata nafte i nuklearnog goriva za 2,5%, Proizvodnje metalnih proizvoda, osim mašina/strojeva i opreme za 0,8%, Vađenja uglja/ugljenja i lignita; vađenja treseta, Proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda za 0,4%, Proizvodnje baznih metala za 0,2% i Prerade drveta/drva i proizvoda od drveta/drva i plute osim namještaja; proizvodnje predmeta od slame i pletarskih materijala za 0,1%.

goods and services division.

In other divisions the price indexes are not changed in this month.

The consumer price index in July 2010 is rose by 1,5% in relation to the same month of previous year and by 0,9% in relation to December 2009.

In period January – July 2010 in relation to the same period of the previous year the consumer price index is rose by 1,5%, but in the last twelve months in relation to the previous twelve months, the consumer price index is rose by 0,3%.

The consumer price index in July 2010 is rose by 1,3% in relation to avarage 2009 and by 17,3% in relation to avarage 2005 year.

Producer price index

The Producer price index in July 2010 is less by 0,2% in relation to the previous month.

Viewed according to the main industrial groupings, the price index is less in capital goods by 0,5% and energy and intermediate goods except energy by 0,3%.

Increase at price index was registred in durable consumer goods by 0,5%.

In gruping non-durable consumer goods the price index is unchanged in this month.

Viewed by sections of CEA the price index is less in the section of Mining and quarrying by 0,4%, and in the section of Manufacturing by 0,2%.

In the section Elektriccity, gas and water supply the price index is unchanged in this month.

Increase at price index was registered at the following divisions: Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c. by 4,5%, Tanning and dressing of leather; mfr. of luggage handbags saddlery, harness and footwear, Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.by 0,5%, Manufacture of machinery and equipment n.e.c. by 0,3%, Manufacture of food products and beverages and Manufacture of pulp, paper and paper products by 0,1%.

Decline at price index was registered at: Manufacture of office machinery and computers by 6,8%, Manufacture of rubber and plastic products by 3,5%, Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel by 2,5%, Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment by 0,8%, Mining of coal and lignite; extraction of peat, Manufacture of chemicals and chemical products by 0,4%, Manufacture of basic metals by 0,2% and Manufacture of wood and products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials by 0,1%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu mijenjali u ovom mjesecu.

In other divisions the price indices are unchanged in this month.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u julu/srpnju 2010. godine viši je za 0,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2009. godine niži je za 2,3%

The Producer price index in July 2010 is rose by 0,5% in relation to the same month of the previous year and is less by 2,3% in relation to December 2009.

Za sedam mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je niži za 1,1%, a u posljednjih dvanaest u odnosu na prethodnih dvanaest mjeseci je niži za 2,6%.

In period January-July 2010 in relation to the same period of the previous year the Producer price index is less by 1,1%, but in the last twelve months in relation to the previous twelve months the Producer price index is less by 2,6%.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u julu/srpnju 2010. godine niži je za 1,7% u odnosu na prosječan indeks iz 2009. godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2006. godine (bazni mjesec) viši je za 2,5%.

The Producer price index in July 2010 is less by 1,7% in relation to the average index in 2009, and rose by 2,5% in relation to December 2006 (base month).